

KÁBÍTÓSZERHELYZET ÉS VÁLASZLÉPÉSEK EURÓPÁBAN

Péterfi Anna, Bálint Réka
Nemzeti Drog Fókuszpont
BM, Népegészségügyi Főosztály
2022.10.13. MAT IV. Országos Kongresszus, Siófok

Drog, Adat, Döntés

NEMZETI DROG FÓKUSZPONT

AZ EURÓPAI DROGMONITOROZÁS INTÉZMÉNYRENDSZERE A TÉNYEKEN ALAPULÓ DROGPOLITIKÁÉRT

European Monitoring Centre
for Drugs and Drug Addiction

+

a REITOX hálózat

27 EU tagállam
+ Norvégia és
Törökország

NEMZETI DROG FÓKUSZPONT

ADATGYŰJTÉS, JELENTÉS

Meglévő adatok felhasználása
Harmonizáció
Saját adatgyűjtések
Saját kutatások
Hazai és nemzetközi
adatigények kielégítése

DISSZEMINÁCIÓ

Európai és hazai információk
megosztása
Európai kiadványok és jó
gyakorlatok terjesztése
Magyar adaptációk készítése
Konferenciák, szakmai
találkozók szervezése
Döntéshozatal támogatása

EGYÜTTMŰKÖDÉS

Szakértői hálózatok
működtetése
Európai módszertani
fejlesztésekben való részvétel
Az európai REITOX hálózat
munkájában való részvétel
Kapcsolattartás a társterületek
intézményeivel és szakértőivel

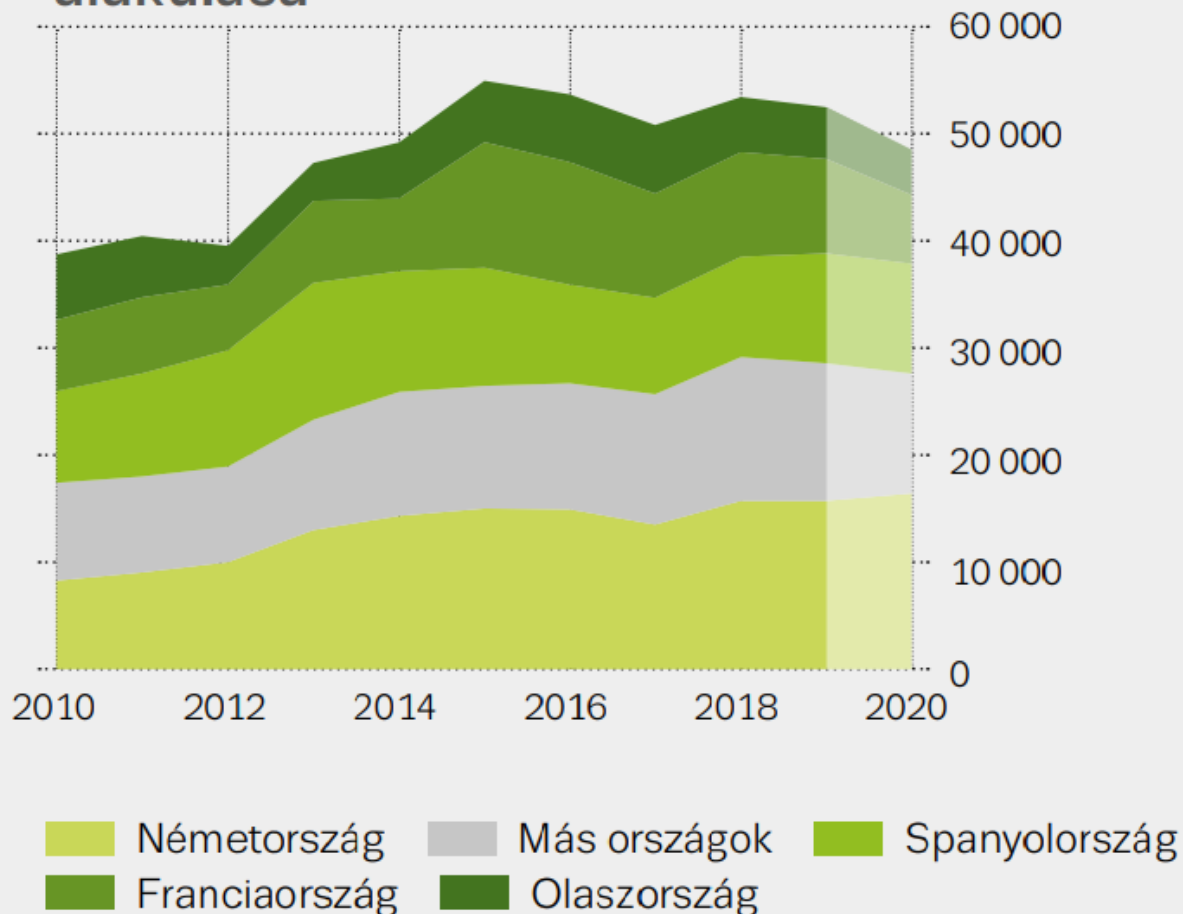
KÁBÍTÓSZERHELYZET

KANNABISZ

EURÓPA

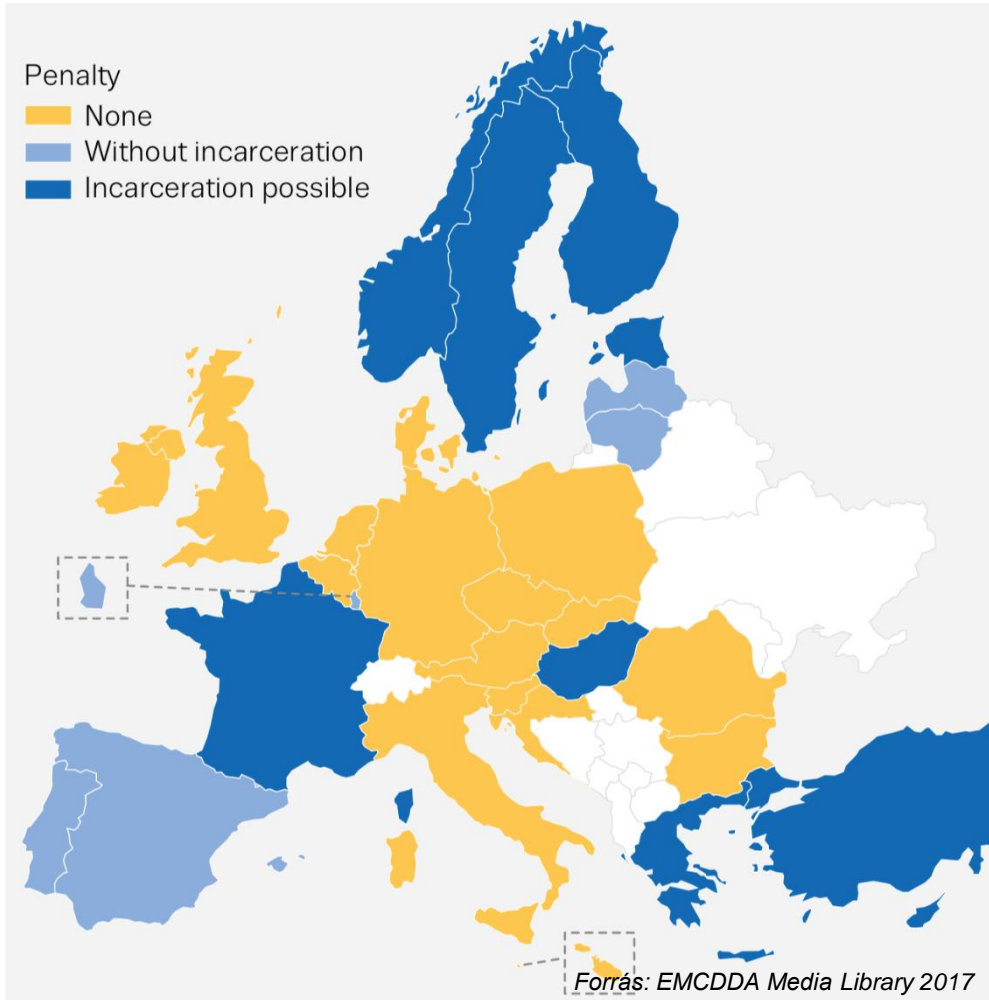
Az első kezelést megkezdők számának alakulása

- Európába a Nyugat-Balkánról érkezik növényi kannabisz, és Marokkó felől a hasis gyanta, de egyre jelentősebb a belső termesztés is
- Átlagos hatóanyagtartalom: hasis 21%, növényi kannabisz 11%
- A 15-34 közöttiek 15,5%-a használta az elmúlt évben
- 2010 és 2020 között növekedett a kannabisz miatt elsőként kezelésbe lépők száma, 2020-ban 45% volt a kábítószerhasználat miatt kezelést kezdők körében
- Az Euro-DEN Plus kórházaknál a 2020-as akut mérgező eseteknek 23%-ánál kannabiszt jelentettek

KANNABISZ SZABÁLYOZÁS - EURÓPA

A
kannabiszfogyasztás
törvényi
büntethetősége az
EU tagállamokban
(2017)

- 2017-ben a törvényi szabályozás értelmében 6 EU tagállam esetében volt mód a kannabiszfogyasztással összefüggésben börtönbüntetés kiszabására
- Németország, Luxemburg, Málta (és Svájc) jelentős változáson megy keresztül a kannabiszszabályozás tekintetében

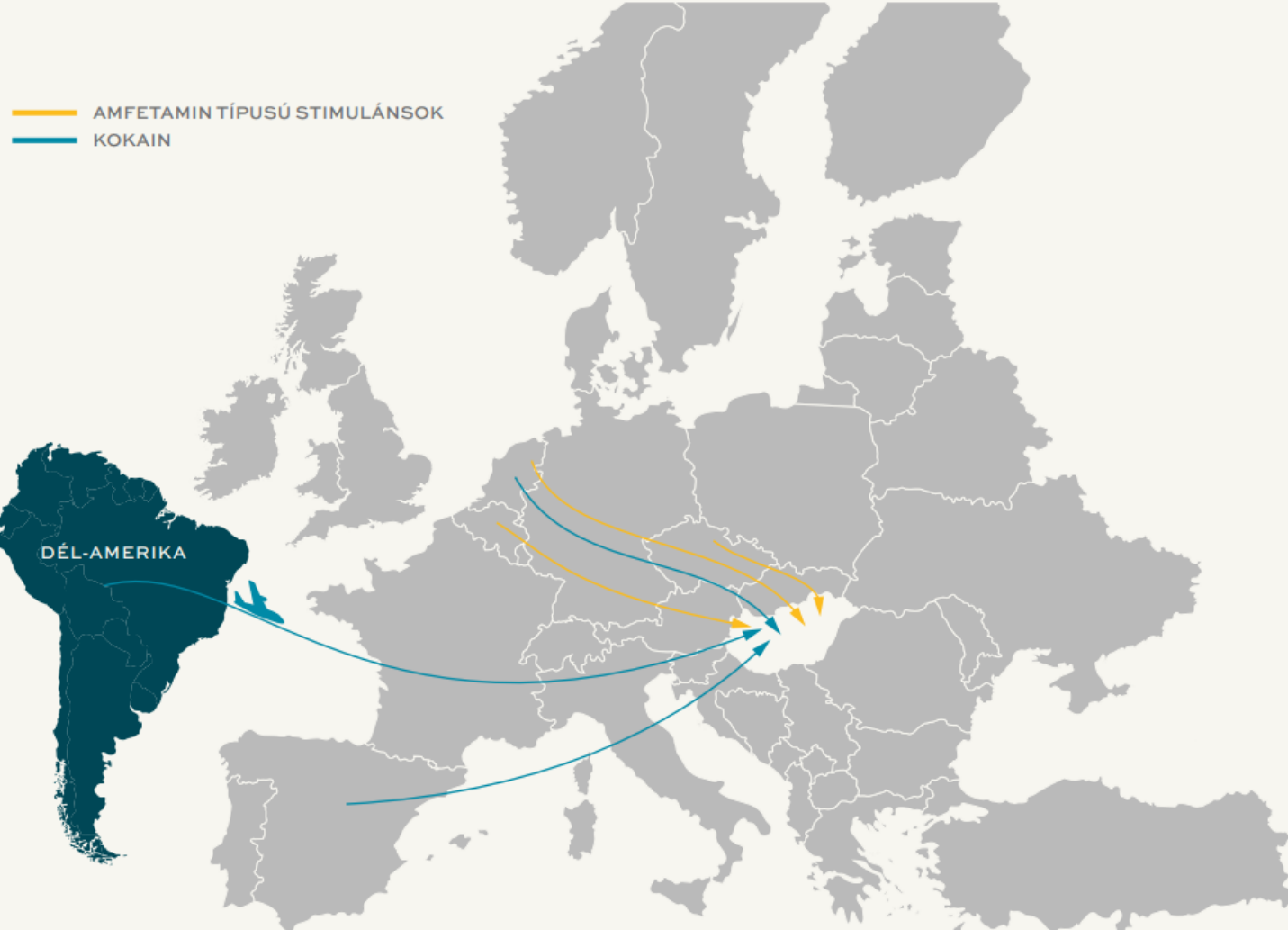

KOKAIN EURÓPA

KÁBÍTÓSZEREK SZÁLLÍTÁSI ÚTVONALAI MAGYARORSZÁGRA

AMFETAMIN TÍPUSÚ STIMULÁNSOK
KOKAIN

- 2016-2020 folyamatosan növekszik a lefoglalt mennyiség
- A 15-34 közötti felnőttek 2,2%-a fogyasztott kokaint az elmúlt évben
- A szennyvízvizsgálatokban 2020-ban visszaesést tapasztalt a legtöbb város a szennyvíz kokain mennyiségében, mely 2021-2022-re a települések többségénél újra növekedett
- 2020-ban az Európában elsőként kezelésbe lépők 15%-a kokain miatt igényel ellátást (ezzel a 2. leggyakoribb probléma)
- 2010 és 2020 között növekedett a kokain miatt elsőként kezelésbe lépők száma

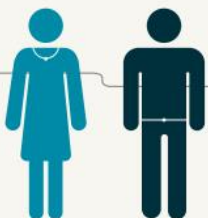
KOKAIN MAGYARORSZÁG

KOKAIN

ELTERJEDTSÉG

Kokain kipróbálása
a 18-34 évesek körében

2,3%

3,5%

KIPRÓBÁLÁS
ÁTLAGÉLETKORA

23

Elmúlt évi kokainhasználat a 15-34*
évesek körében

*Magyarország esetében a 18-34 éves
populációra vonatkozó adat

PIAC

LEGGYAKRABBAN
LEFOGLALT
KÁBÍTÓSZER

TOP 6

KOKAIN ÁR

min: 15 000

max: 35 000

Ft/gramm

leggyakoribb: 25 000

KOKAIN TISZTASÁG

min: 10

max: 85

bázis %

átlagos érték: 48

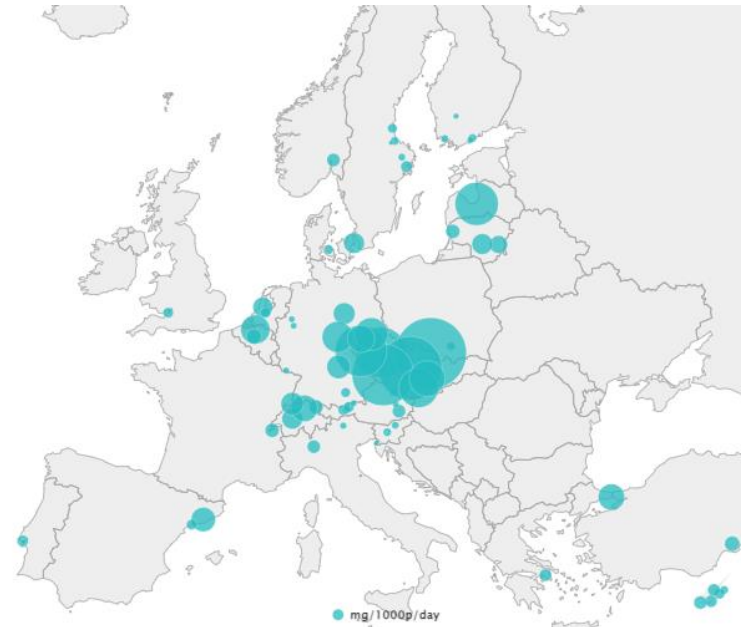
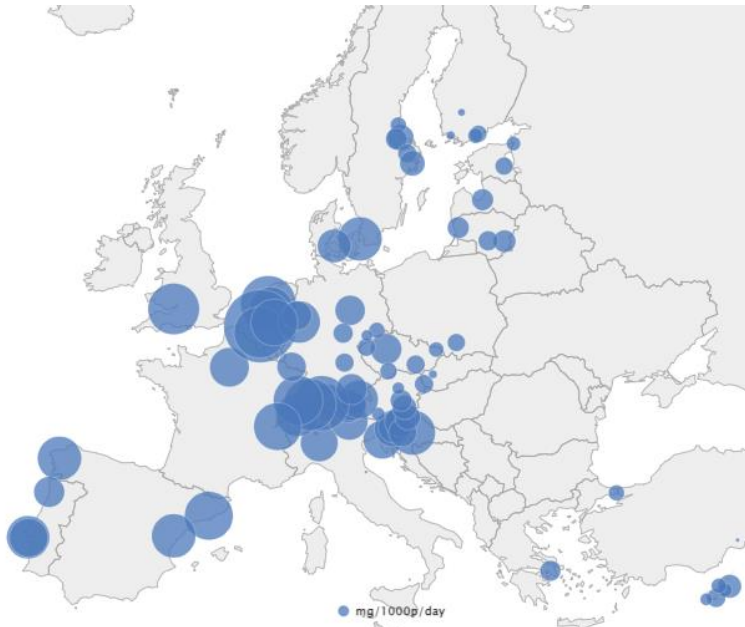
JELLEMZŐ MEGJELENÉSI FORMÁI

Por

- A fiatal felnőtt populáció 2,3%-a használt kokaint (sót) az élete folyamán, az első kipróbálás átlagéletkora 23 év
- Az elmúlt évi használat szempontjából az alacsonyabb érintettségű országok közé tartozunk
- A 6. leggyakrabban lefoglalt kábítószer az országban
- Leggyakoribb ár: 25 000 Ft/g (2021-ben)
- A kokainhoz köthető kezelési igény folyamatos növekedést mutat
- A hazai túladagolós halálesetek 8%-ban játszott szerepet 2020-ban

AMFETAMINOK EURÓPA

ÖSSZEHANGOLT SZENNYVÍZ-VIZSGÁLAT EURÓPA VÁROSAIBAN 2021

KOKAIN

METAMFETAMIN

Forrás: EMCDDA – Waste water epidemiology 2021

- Amfetamin esetébe magas, hozzáférhetőség az európai piacon, metamfetamin lokálisabban elérhető (2020 rekord mennyiségű lefoglalás és laborfelszámolás + Mexikó, Irán, Afganisztán szerepe)
- Amfetamin, metamfetamin hatóanyagtartalma növekedett az elmúlt 10 évben
- A 15-34 éves fiatal felnőttek 1,4%-a fogyasztott amfetaminokat az elmúlt évben
- 2020-ban a kezelésbe lépők 6%-a amfetamin v. metamfetamin miatt kezdett kezelést, ez a kezelési igény néhány országra koncentrálódik, ezek 7%-a injektálva fogyasztotta a szert
- Az Euro-DEN Plus kórházaknál a 2020-as akut mérgezéses eseteinek 13%-ánál amfetamint, 2%-ánál metamfetamint jelentettek

Forrás: EMCDDA European Drug Report 2022

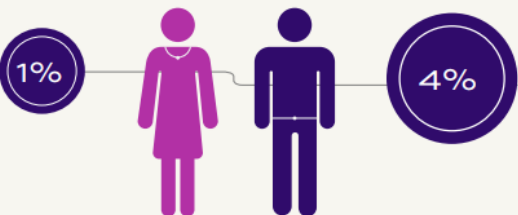
AMFETAMIN MAGYARORSZÁG

AMFETAMIN

ELTERJEDTSÉG

Kipróbálási arány a 18-34
felnőtt lakosság körében

2,6%

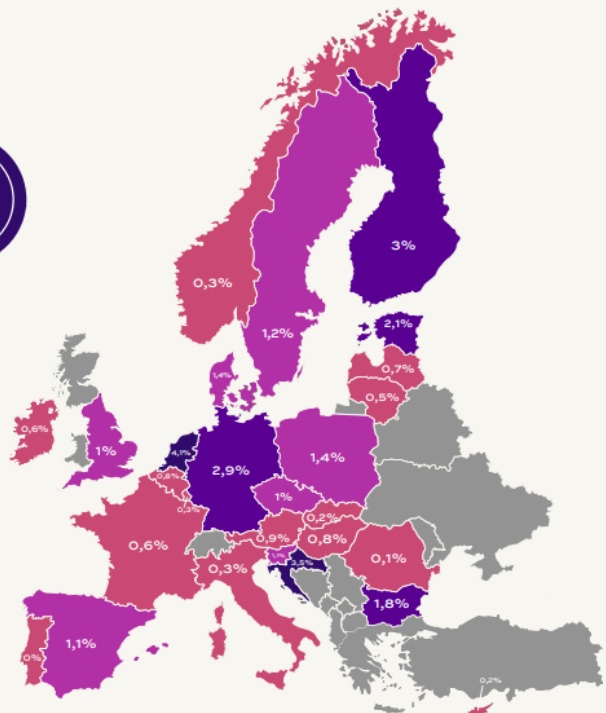

KIPRÓBÁLÁS
ÁTLAGÉLETKORA

22

Elmúlt évi amfetamin/metamfetaminhasználat
a 15-34* évesek körében

Magyarország esetében a 18-34 éves
populációra vonatkozó adat

PIAC

LEGGYAKRABBAN
LEFOGLALT
KÁBÍTÓSZER

TOP 3

AMFETAMIN ÁR

min: 2500

max: 7000

Ft/gramm

leggyakoribb: 3000

AMFETAMIN TISZTASÁG

min: 1

max: 75

bázis %

átlagos érték: 18,1

JELLEMZŐ MEGJELENÉSI FORMÁI

Por

Tabletta

- A fiatal felnőtt populáció 2,6%-a használt amfetamint az élete folyamán, az első kipróbálás átlagéletkora 22 év
- Az elmúlt évi használat szempontjából az alacsonyabb érintettségű országok közé tartozunk
- A 3. leggyakrabban lefoglalt kábítószer az országban
- Leggyakoribb ár: 3000 Ft/g (2021-ben)
- Az amfetaminhoz köthető kezelési igény stabilitást mutat
- A hazai túladagolások halálesetek 13%-ban játszott szerepet 2020-ban

MDMA/ECSTASY

EURÓPA

HAMAROSAN:

EMCDDA, EUROPOL:
**EU DRUG MARKETS
IN-DEPTH REPORT**

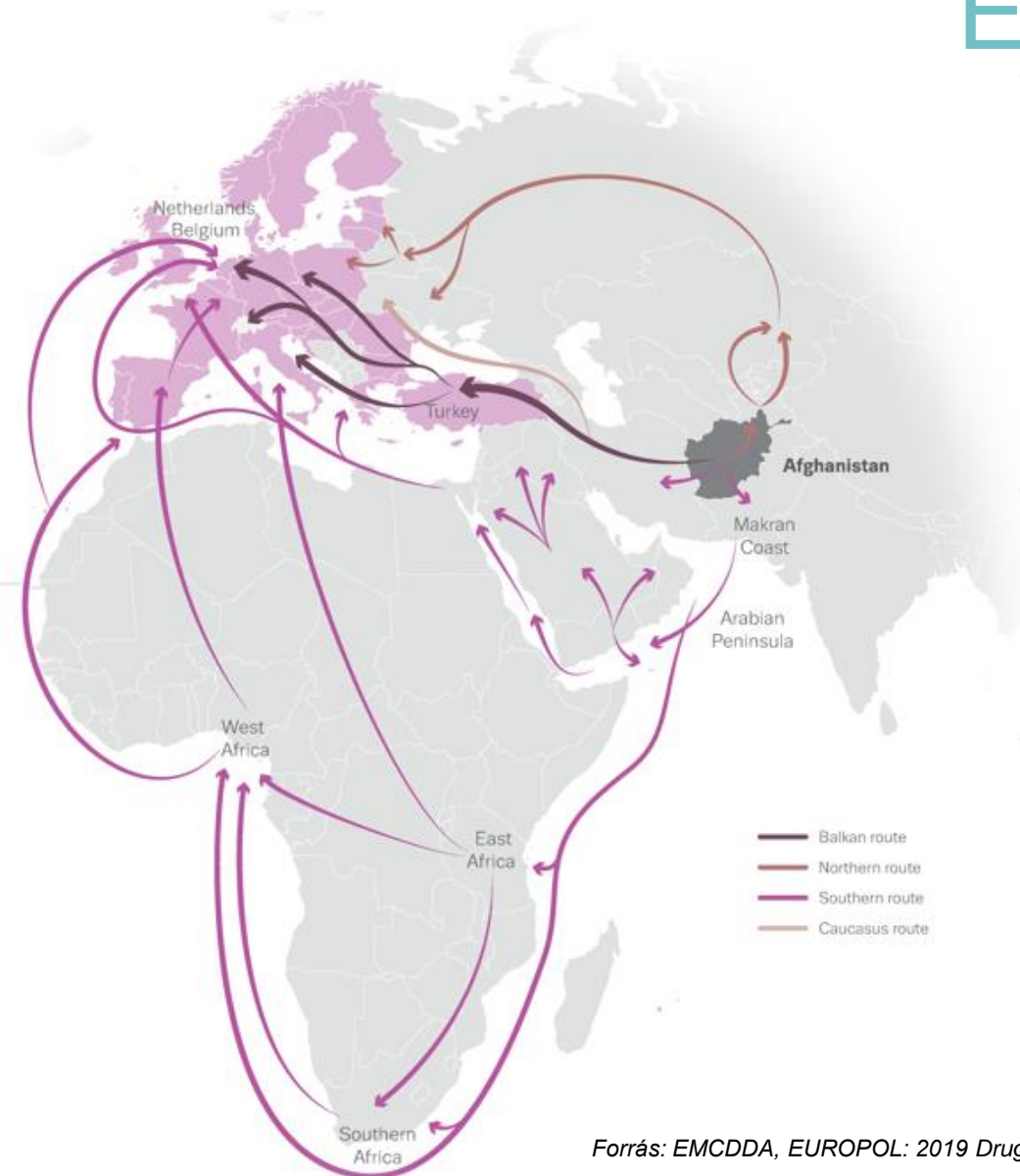
- Hozzáférhetősége viszonylagos stabilitása mellett a használatára jelentős hatást gyakorolt a COVID-19 járvány
- Az MDMA hatóanyagtartalma jelentősen megnőtt 2010 és 2020 között
- A 2020-ra és 2021-re a kommunális szennyvízben található MDMA-maradványokra vonatkozó adatokkal rendelkező 58 város közül 15-ből jelentettek növekedést, 5-ből stagnálást és 38-ból csökkenést.
- A 15-34 év közöttiek 1,9%-a használt MDMA-t a megelőző évben
- Az Euro-DEN Plus kórházaknál a 2020-as akut mérgezéses eseteinek 6%-ánál volt jelent

MDMA/ECSTASY MAGYARORSZÁG

- A fiatal felnőtt populáció 4,7%-a használt ecstasy-t az élete folyamán, az első kipróbálás átlagéletkora 20,5 év
- Az elmúlt évi használat szempontjából a közepes érintettségű országok közé tartozunk (HU: 1,1% EU átlag: 1,9%)
- Az 5. leggyakrabban lefoglalt szer a hazai piacon
- Leggyakoribb ár: 3000 Ft/tabletta (2021-ben)

HEROIN EURÓPA

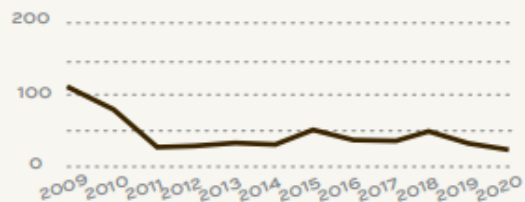
- A heroin szerepe továbbra is jelentős az európai piacon
- A lefoglalási adatok arra engednek következtetni, hogy a COVID-19 idején fennálló szállítási korlátozások megzavarhatták a heroin balkáni útvonalon az Európai Unióba irányuló csempészését
- Afganisztánban termesztik az ópiummák 85%-át, a tálib hatalomátvétel várhatóan növeli az illegális tevékenységek gazdasági szerepét az országban
- Európa lakosságának 0,3%-a használt opioidokat a megelőző évben, a becslések szerint
- A túladagolásos halálesetek 74%-ában vannak jelen opioidok, és a nem halálos kimenetelű mérgezésekben is jelentős a szerepük (Euro-DEN Plus 18%)
- A heroinhasználat miatt kezelési igénnyel az ellátórendszerben jelentkező új kliensek száma csökkenő tendenciát mutatott az elmúlt évtizedben

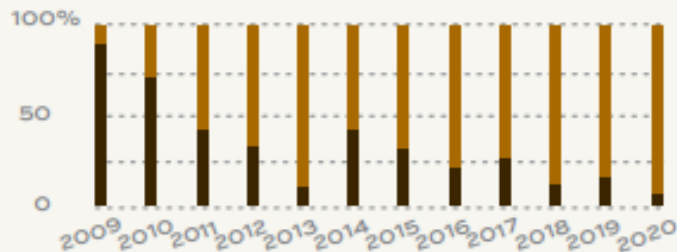
HEROIN MAGYARORSZÁG

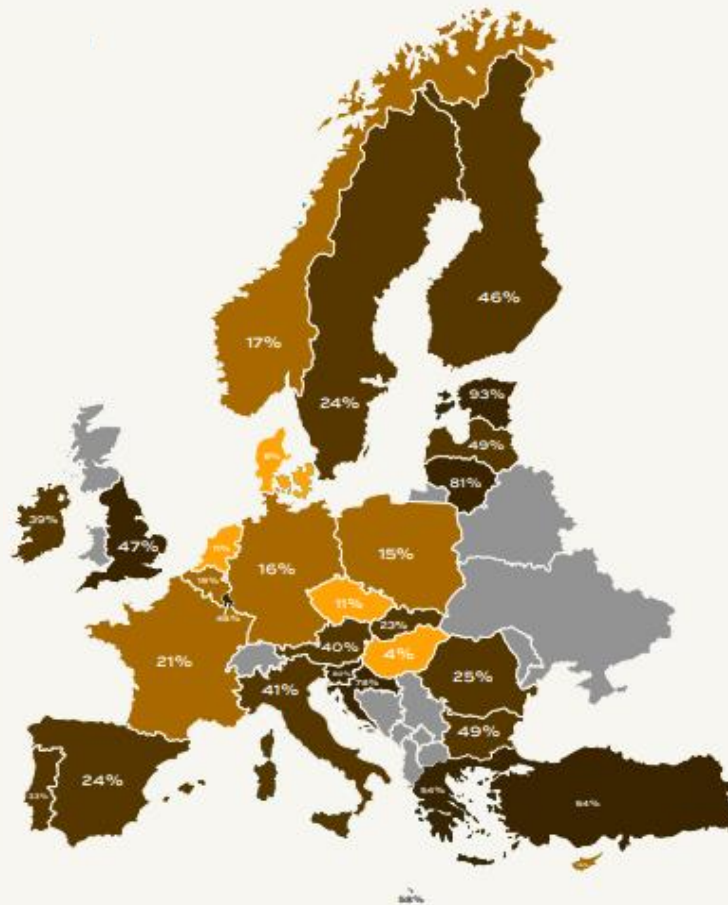
Heroin lefoglalások számának alakulása 2009-2020 (db)

Opioiddal / Opioid nélküli
túladagolós halálesetek
alakulása 2009-2020

Opioidok miatt kezelésbe lépők aránya

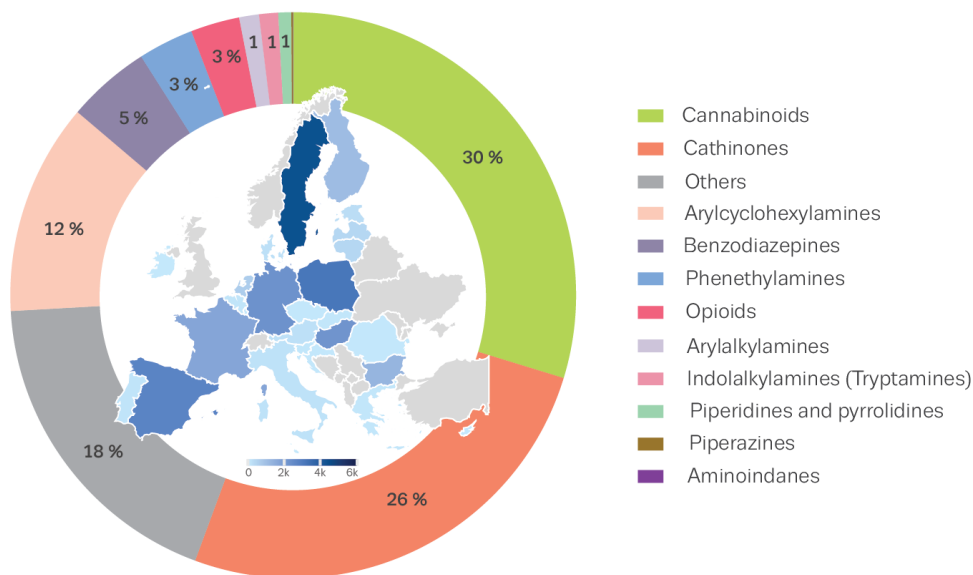

- A heroin szerepe 2010 óta jelentősen visszaesett a hazai piacon és az inkektálók körében
- A szintetikus opioidok egyelőre nem mondhatók elterjedtnek a hazánkban
- Az opioidokhoz köthető kezelési igény szempontjából az alacsony érintettségű országok közé tartozunk
- A hazai túladagolós halálesetekben csökkenő a szerepe, 2020-ban nem volt heroin/morfin okozta túladagolás, egyéb opioidok az esetek 10%-ában játszottak szerepet

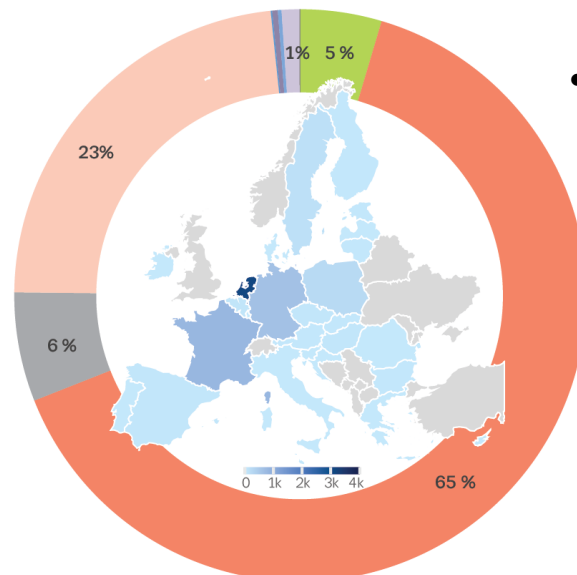

ÚJ PSZICHOAKTÍV SZEREK EURÓPA

(c) Number of NPS seizures by country and substance, 2020 (EU)

Quantity of NPS seized by country and substance, 2020 (EU)

Forrás: EMCDDA Media Library

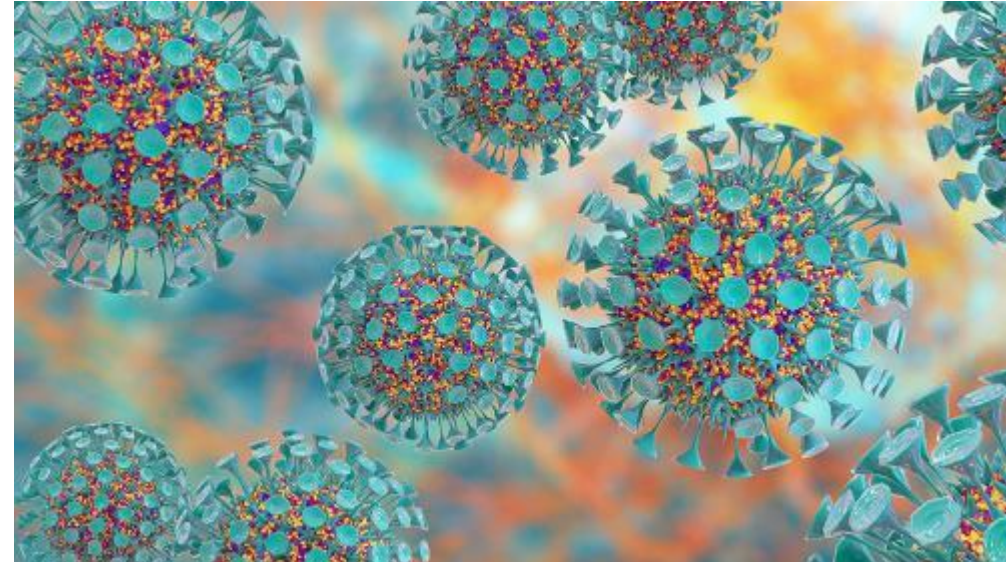
- Európába továbbra is elsősorban Kínából és Indiából érkeznek ezek az anyagok + európai előállítás
- A Kína által a közelmúltban bevezetett, előállítási és exportkorlátozások hatása érzékelhető:
  - Szint. kationon lefoglalásokban India dominanciája
  - Új típusú (OXIZID) szintetikus kannabinoidok megjelenése 2021-ben
  - Fentanilszármazékok helyett egyéb szint. opioidok 2020-2021-ben (pl. benzimidazol)

- ! Alacsony THC tartalmú és ehető kannabisz termékek szennyezése szint. kannabinoidokkal
- ! Szint. opioidok hamis oxycodone tablettákban és új benzodiazepenek hamis Xanax tablettákban
- 2020: szint. kannabinoidos halálesetek 3 országból (TR: 49; HU: 34; DE: 9)
- A 15-34 év közöttiek elmúlt évi használatára 0,1% és 5,1% közötti arányokat becsültek az egyes országok

FERTŐZŐ BETEGSÉGEK A KÁBÍTÓSZER- HASZNÁLÓK KÖRÉBEN EURÓPA

- Az intravénás szerhasználók a HIV, HCV fertőzés szempontjából egy kulcs populáció
- Csökkenő intravénás szerhasználat Európában
- A COVID-19 járvány alatt csökkent a szűrővizsgálatok hozzáférhetősége

2020-ban az intravénás kábítószer-használattal összefüggésbe hozható új HIV-esetek (EU)

5,2 % **563/10 783***

Új AIDS-esetek, amelyek az intravénás kábítószer-használattal hozhatók összefüggésbe

8,6 % **128/1 491***

* 2020-ban dokumentált átviteli módú HIV- vagy AIDS-diagnózisok.

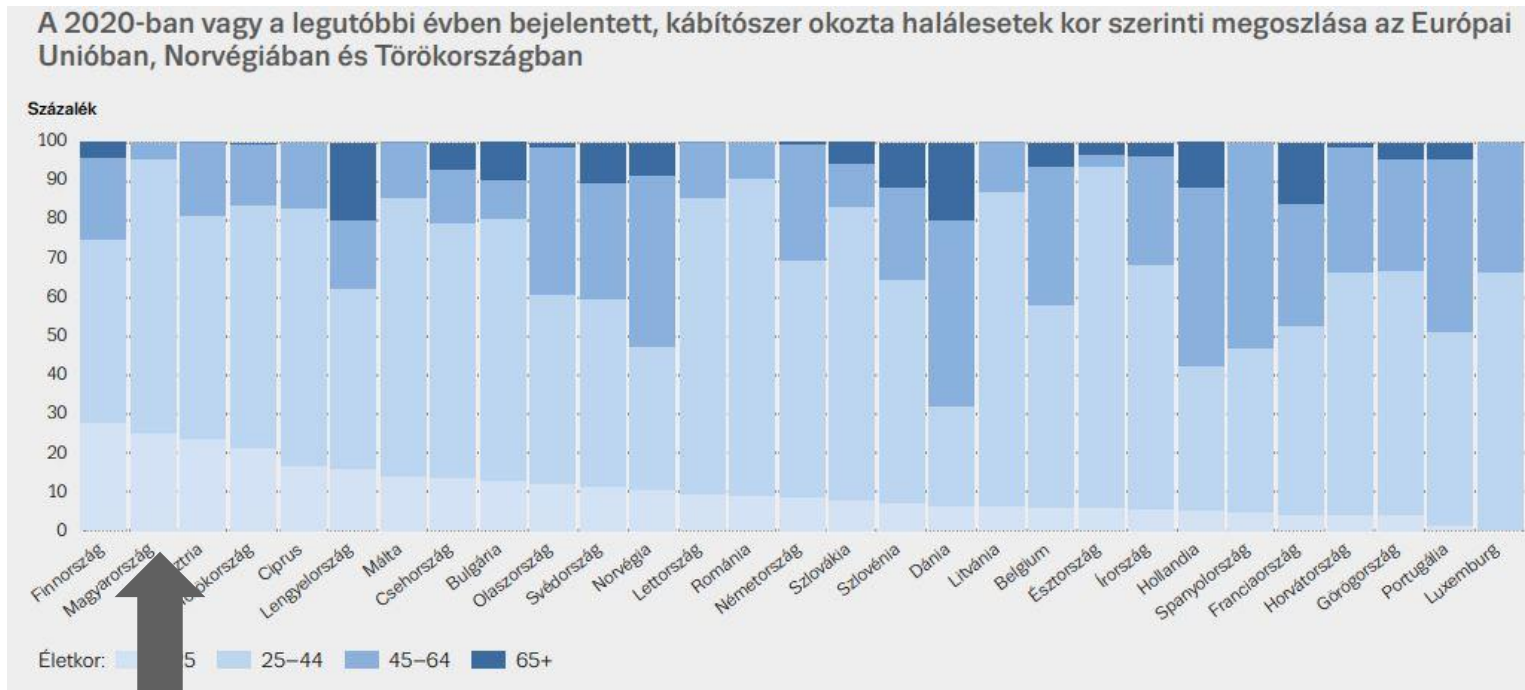
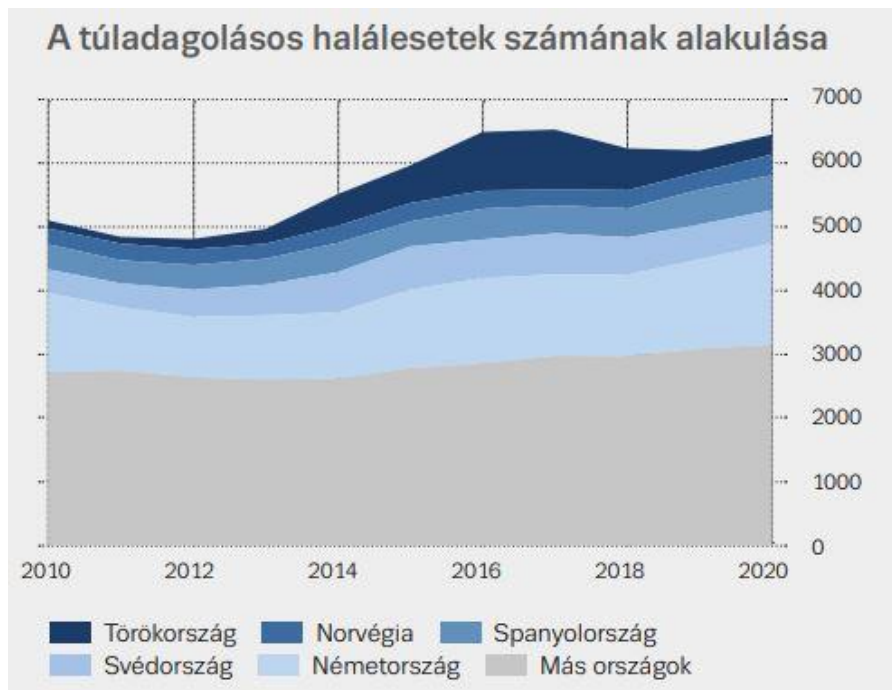
HCV antitest prevalenciája az intravénás kábítószer-fogyasztók körében

13–86 %

15 országban

HALÁLOZÁS EURÓPA

Forrás: European Drug Report 2022

- 2010-2020: növekvő tendencia Európában

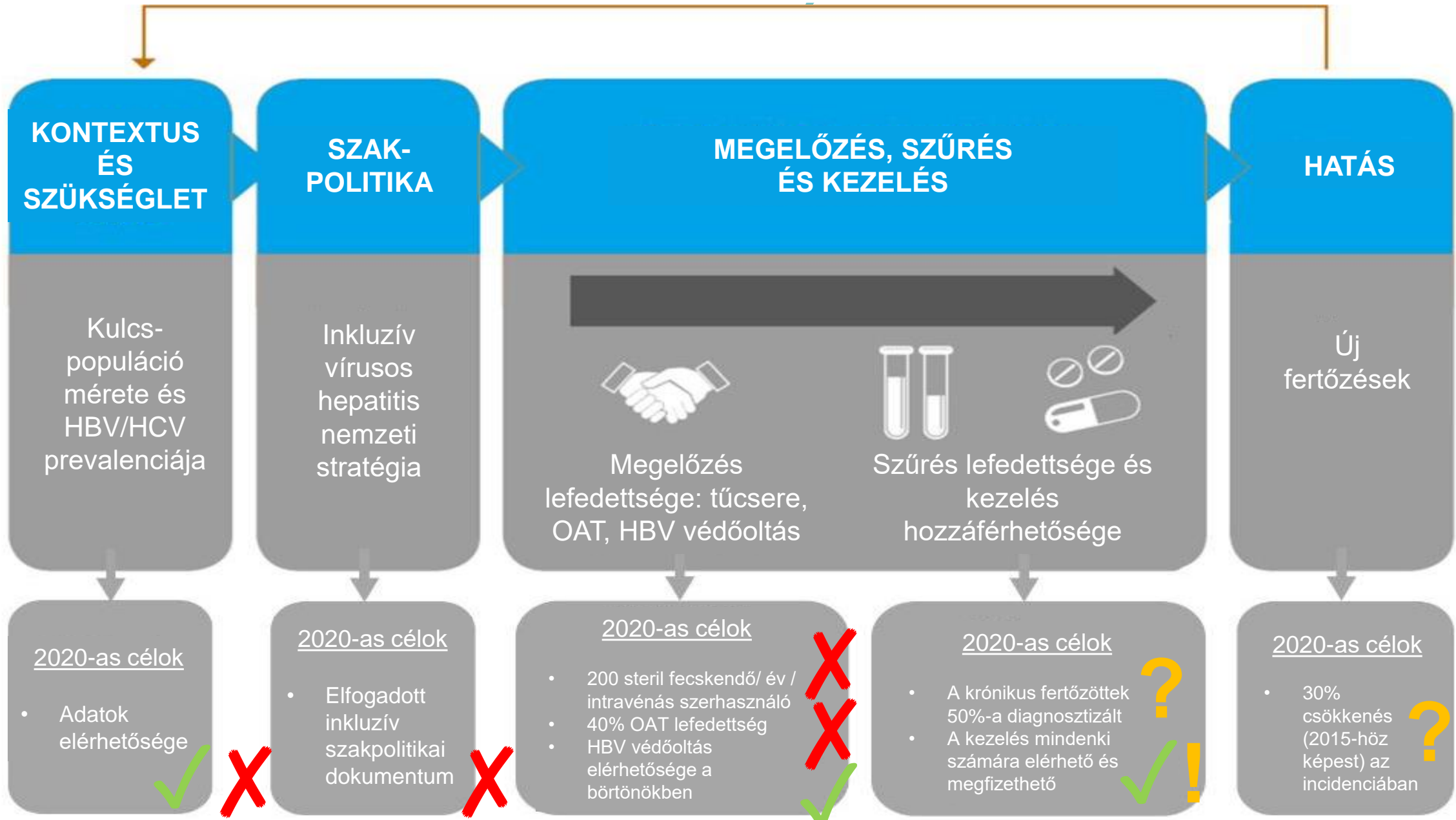
- Magyarországon a 2. legmagasabb a 25 év alattiak aránya a túladagolásban elhunytak között

VÁLASZLÉPÉSEK FEJLESZTÉSE

HEPATITIS ELIMINÁCIÓS BAROMÉTER

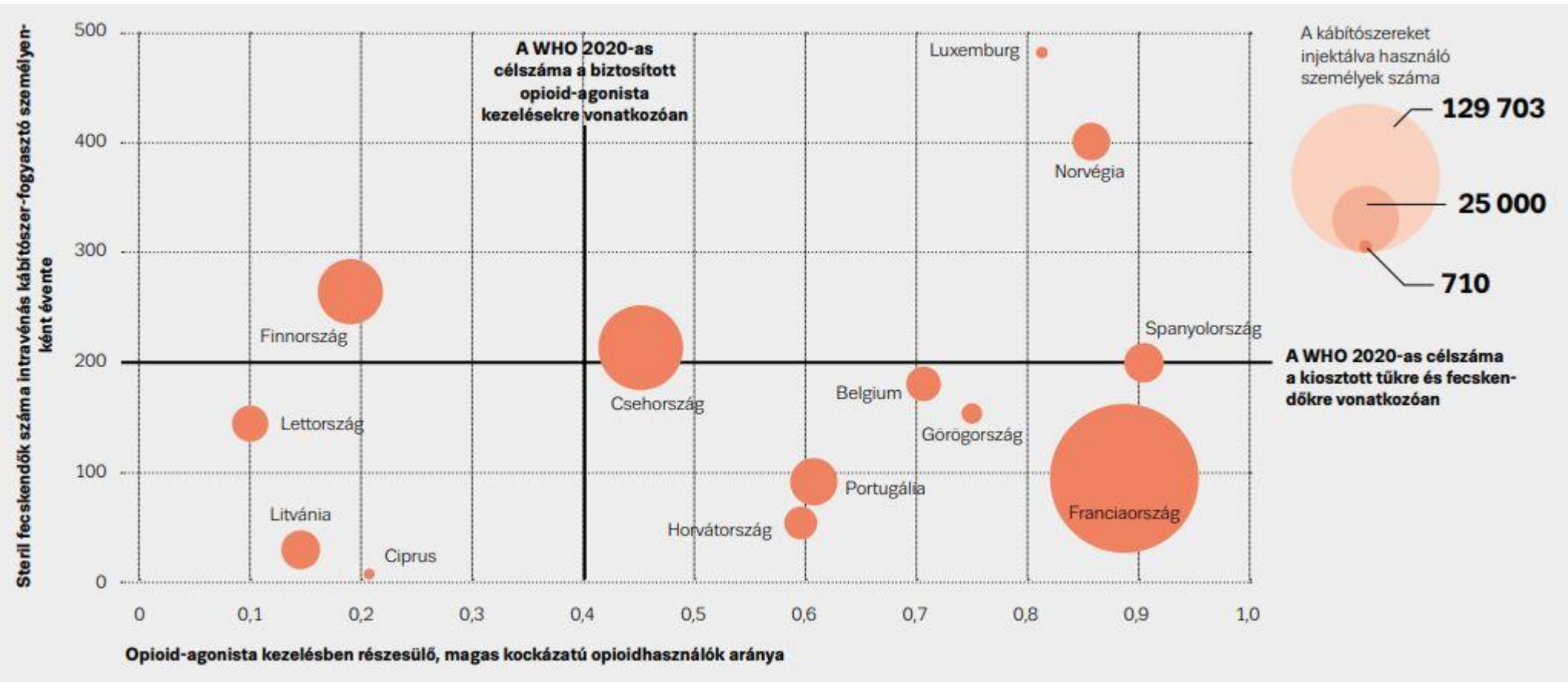
Forrás: EMCDDA - Elimination barometer on viral hepatitis among people who inject drugs in Europe (2021 update)

HEPATITIS ELIMINÁCIÓS BAROMÉTER

EURÓPA

A WHO 2020-as célkitűzéseinek elérése az egy intravénás szerhasználóra jutó steril injektorok száma és az opiát agonista kezelésben lévő magas-kockázatú opioidhasználók aránya tekintetében

- 2020-ban csak Csehország, Spanyolország, Luxemburg és Norvégia számolt be arról, hogy sikerült elérniük az Egészségügyi Világszervezet által 2020-ra kitűzött célt.
- Magyarország a kiosztott fecskendőkre vonatkozó cél alatt maradt, az OAT kezelés lefedettsége nem meghatározható.

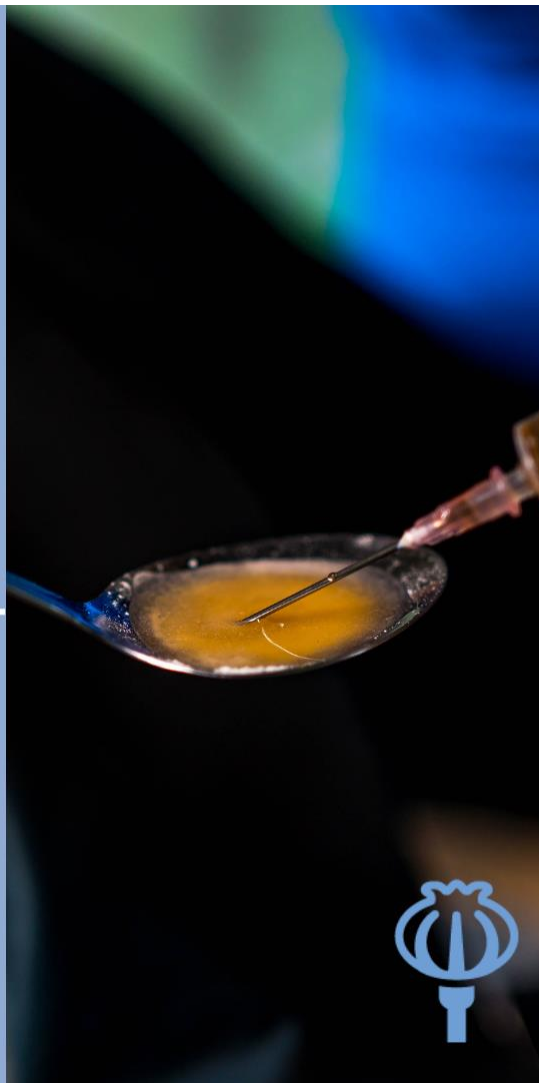
FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK AZ OPIOIDHASZNÁLÓK ELLÁTÁSÁBAN

Opioids: health and social responses

MINIGUIDE

*Health and social responses
to drug problems:
a European guide*

emcdda.europa.eu

Opioid agonista kezelések (OAT)
optimalizálása
(dozírozás, ellátás folyamatossága,
hozzáférés javítása)

OAT terápiais célok felülvizsgálata
(felépülésre, társadalmi reintegrációra
nagyobb hangsúly)

Idősödő OAT kliensek – hosszú távú
bentlakásos ellátás fejlesztése

Terápiais paletta bővítésének mérlegelése új
fejlesztésű gyógyszerkészítményekkel (pl.
lassú felszívódású termékek)

Az OAT innovatív, alacsonyküszöbű,
közösségi részvételen alapuló modelljeinek
vizsgálata

FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK AZ STIMULÁNSHASZNÁLÓK ELLÁTÁSÁBAN

Stimulants: health and social responses

MINIGUIDE

*Health and social responses
to drug problems:
a European guide*

emcdda.europa.eu

A szexuális egészség és a kábítószer-használókat célzó kezelési szolgáltatások közötti kapcsolatok javítása javíthatja mindkettő hatékonyságát és eredményességét.

A stimulánsokat használó embereket célzó ártalomcsökkentő beavatkozások fejlesztésre és értékelésre szorulnak

Továbbra is prioritást élvez a hatékony kezelési modellek kutatása, beleértve a stimuláns-függőség gyógyszeres kezelésének kifejlesztésének lehetőségét

FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK AZ KANNABISZHASZNÁLÓK ELLÁTÁSÁBAN

Cannabis: health and social responses

MINIGUIDE

Health and social responses to drug problems: a European guide

emcdda.europa.eu

Nagyobb figyelmet kell fordítani a kannabiszhasználat ártalomcsökkentő megközelítésére, különös tekintettel a fogyasztási mintákra és a dohányzással való együtthasználatra.

Az újszerű megközelítések értékelése
+ az e-egészségügyi és digitális beavatkozások kihasználása.

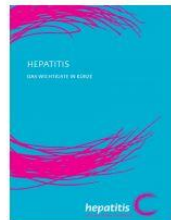
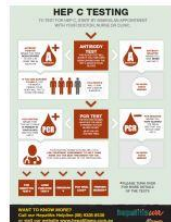
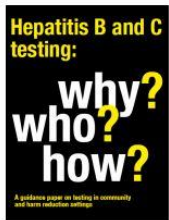
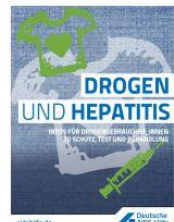
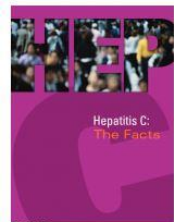

A kannabiszra vonatkozó, világszerte megjelenő új szabályozási modellek értékes információkkal szolgálhatnak a különböző szabályozási lehetőségek előnyeiről és hátrányairól, valamint ezek várható hatásáról a kannabiszproblémákra adott válaszokra.

ÚTMUTATÓK, TUDÁSTÁR

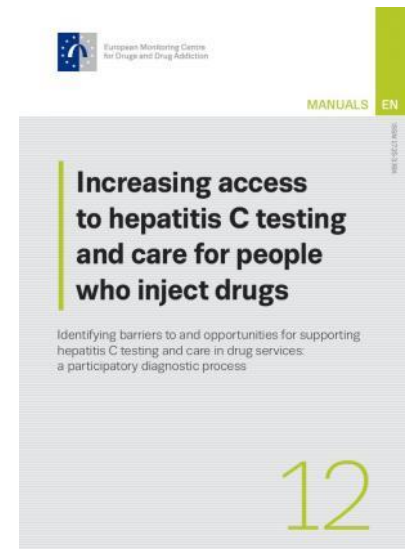

ÚTMUTATÓK A FERTŐZŐ BETEGSÉGEK MEGELŐZÉSE ÉS KEZELÉSE KAPCSÁN

Hozzáférés növelése a Hepatitisz C (HCV) szűréshez és kezeléshez kábítószer-használókkal foglalkozó szolgáltatóknál — Eszköztár + Útmutató

Útmutató kerekasztal szervezéséhez érdekhordozók körében a hepatitisz C szűrés és kezelés előmozdítása érdekében kábítószer-használókkal foglalkozó szolgáltatóknál

12

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS VÁLASZLÉPÉSEK ÚTMUTATÓ SOROZAT

Health and social responses to drug problems: a European guide

**Opioidok:
egészségügyi
és szociális
válaszlépések**

ÚTMUTATÓ

*Drogproblémákkal kapcsolatos
egészségügyi és szociális
válaszlépések:
2021-es európai útmutató*

emcdda.europa.eu

**Recreational
settings and
drugs:
health and
social
responses**

MINIGUIDE

*Health and social responses
to drug problems:
a European guide*

emcdda.europa.eu

DROGPROBLÉMÁKKAL KAPCSOLATOS EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS VÁLASZLÉPÉSEK

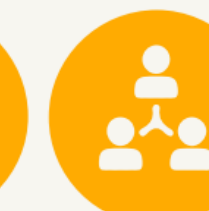
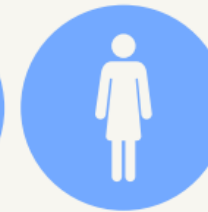
AZ EURÓPAI ÚTMUTATÓ

A SZERHASZNÁLATI MINTÁZATOK
TÍPUSAI

HU

SPECIÁLIS CSOPORTOK
SZÜKSÉGLETEI

VÁLASZLÉPÉSEK KÜLÖNBÖZŐ
SZÍNTEREKEN

BEVÁLT GYAKORLATOK PORTÁL

bevaltgyakorlat.hu

Szakpolitikai és gyakorlati összefoglalók, beavatkozások megvalósítását segítő online eszköztárak, bizonyítékok, standardok, irányelvek

Nemzeti Drog Fókuszpont | Ellátáskereső portál | ÚPSZ Portál | Kapcsolat

Keresés

Bevált gyakorlatok portál

[Bevált gyakorlatok](#) | [A Bevált gyakorlatok portálról](#) | [EMCDDA Best practice](#) | [Dokumentumtár](#)

Bevált gyakorlatok

BIZONYÍTÉKOK

Rendelkezésre álló bizonyítékok adatbázisa

ONLINE ESZKÖZTÁRAK

Xchange, HNT, EDDRA, EIB

ÖSSZEFOGLALÓK

Szakpolitikai és gyakorlati áttekintés

STANDARDOK

Bevált gyakorlatok portál

A Bevált gyakorlatok portál az **EMCDDA Best practice portáljának** magyar nyelvű adaptációja. A portál célja, hogy gyakorlatias és megbízható információt nyújtson arról, hogy milyen elméletek és beavatkozások működőképesek a prevenció, a kezelés, az ártalomcsökkentés és a társadalmi reintegráció területén. A honlapon található anyagok segítségével azonosíthatók a már kipróbált és működő beavatkozások, ezáltal javítható a jövőbeni beavatkozások színvonala. A portál 4 részből épül fel, melyek a következők: szakpolitikai és gyakorlati áttekintés; a beavatkozások megvalósítását segítő eszköztárak; tudományos bizonyítékok gyűjteménye; standardok és irányelvek adatbázisa.

Összefoglalók

Szakpolitikai és gyakorlati áttekintés

Online eszköztárak

Xchange, HNT, EDDRA, EIB

Bizonyítékok

Rendelkezésre álló bizonyítékok adatbázisa

Standardok

Nemzeti és nemzetközi standardok és irányelvek

ELLÁTÁSKERESŐ PORTÁL

ellataskereso.hu

Drogprevenciós, kezelő és egyéb droghasználókat célzó támogató programok kereshető adatbázisa

The screenshot shows the 'Ellátáskereső portál' website. At the top left is the 'DROG FÓKUSZPONT' logo. To the right, there are links for 'Nemzeti Drog Fókuszpont', 'Bevált Gyakorlatok Portál', 'UPSZ Portál', and 'Kapcsolat'. Below the header is a blue banner with the text 'Ellátáskereső portál'. The main heading is 'Drogprevenciós, kezelő és egyéb támogató beavatkozások keresése'. There are two buttons: 'Kereső' and 'Segítség a kereséshez'. A paragraph explains that users can search for drug prevention, treatment, and support programs in the National Drug Focus Point database, with a 'Segítség a kereséshez' link for more details. The search form includes a 'Keresés:' field with the placeholder 'Elnevezés, város vagy leírás', a 'Megye:' dropdown menu set to 'Kérem válasszon', a 'Szolgáltatás gyorskereső:' dropdown menu set to 'Kérem válasszon', a 'Részletes szolgáltatás-kereső' section with a 'Kezelés és egyéb beavatkozások:' dropdown set to 'Kérem válasszon', and a 'Prevenációs tevékenység/szintér:' dropdown set to 'Kérem válasszon'. At the bottom of the form are buttons for 'Keresés', 'Mégse', and 'Találatok exportálása'. A status bar indicates 'Az adatbázisban 262 bejegyzés található' and a 'Mutasd a térképen' button. Below the form is a map of Hungary with several location markers.

KAPCSOLÓDÓ LINKEK

NEMZETI DROG FÓKUSZPONT

- Éves jelentések: drogfokuszpont.hu
- Ellátáskereső: <https://ellataskereso.hu/>
- Bevált gyakorlatok portál: <https://bevaltgyakorlat.hu/>
- Kapcsolat: anna.peterfi@bm.gov.hu

EMCDDA

- European Drug Report: https://www.emcdda.europa.eu/edr2020_en
- Statistical Bulletin: https://www.emcdda.europa.eu/data/stats2020_en
- Best Practice Portal: <https://www.emcdda.europa.eu/best-practice>
- Webinars: https://www.emcdda.europa.eu/events_en